

Külföldi hírek,

Carbzone

BESZÁMOLÓ AZ V. NEMZETKÖZI SZPELEOLÓGIAI KONGRESSZUSRÓL

A kongresszust 1969. szeptember 21–27. között tartották Stuttgartban a Nemzetközi Szpeleológiai Unió szervezésében. A rendezés operatív munkáit a nyugatnémet Baden-Württemberg tartomány szpeleológiai szervezete tartotta kezében. A résztvevő országok száma 24 volt, 450 delegátussal. Magyarországot 9 tagú delegáció képviselte, éspedig dr. Láng Sándor egyetemi tanár, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnöke, dr. Kessler Hubert, a Társulat és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Bizottság társelnöke, dr. Dénes György, a Társulat főtitkára, további dr. Fodor István tudományos kutató (Dunántúli Tudományos Intézet), Magyar Gábor barlangigazgató (Aggtelek-Jósvafő), Csekő Árpád, Gádos Miklós és Szentbe István barlangkutatók. Nevezettek tudományos előadások tartásával, az ülések előadásai után szakmai vitákon és a terepbejárásokat követő megbeszéléseken a kongresszus munkájában igen tevékenyen részt vettek. A magyar delegációval kapcsolatban kialakult állásfoglalás, a delegáció tagjainak a hivatalos kirándulásokra való meghívása, a magyar tagoknak az Unió munkabizottságaiba való beválasztása, nem utolsósorban a delegációnk igen aktív részvételének

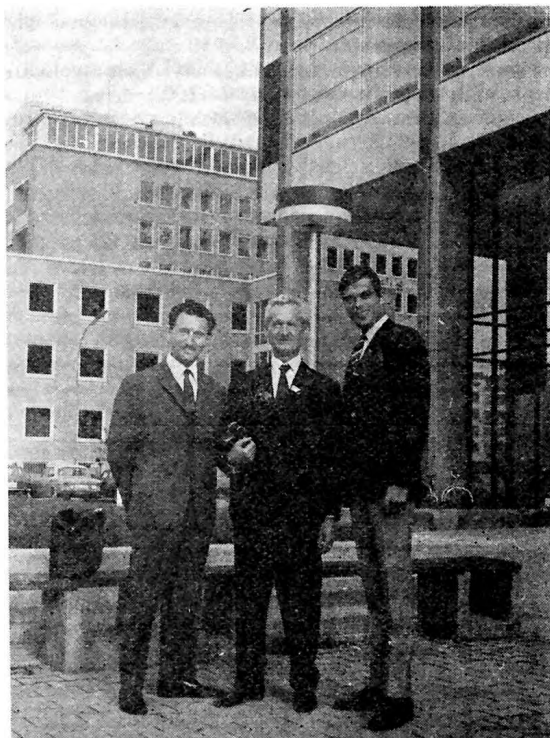
a 11 megtartott és 3 beküldött magyar előadásnak, továbbá a több mint 30 hozzászólásnak köszönhető.

A kongresszus közben, illetve után rendezett kisebb-nagyobb helyszíni bemutatások, főleg a végéhez kapcsolódó több napos kirándulások egyrészt a Sváb Alb és a Svájci-Alpok, másrészt a Bajor- és Osztrák-Alpok mészkővidékeire terjedtek ki. Eszerint Láng Sándor és Dénes György a Tennebergben, a Dachstein-masszívumon, a Hohe Tauernben és a Sváb-Albben járt, az utóbbi területen egész delegációnk ott volt.

A kongresszus szakmai munkája igen érdekes és eredményes, magas színvonalú volt. A plenáris jellegű megnyitó és záró ülések népes létszámával szemben a kisebb méretű szekciók és munkabizottságok végezték az érdemi szakmai munkát, szemben a nagy ülések zömmel organizációs tevékenységével.

A szekciók közül a legtöbb témakörrel a karszt-morfológia és a karszthidrologia szerepelt (európai és Európán kívüli karsztok, különös tekintettel a trópusi karsztokra, a jeges barlangok, a gipszkarszt stb.). Hasonló arányban és mélységesen foglalkozott szakmai témáival a barlanggenetika, az idegenforgalmi és a technikai-dokumentációs szekció is. A genetika tárgykörén belül a korrózió, a konkreció- és mésztufaképződéssel foglalkoztak sokat. Nem messze maradt el jelentőségében a biológiai és az antropológiai, települési és régészeti, valamint a barlangi mentési szekció sem. Helyet kapott a barlangi paleontológia és a térképezés-felmérés kérdés-csoportja is. A magyar küldöttség egyik vezetője, dr. Kessler Hubert indítványára alakult meg a Barlangterápiai Bizottság, amely a következő kongresszusig munkabizottságként folytatja működését. A bizottság titkárává dr. Kessler Hubertet választották meg.

A magyar előadások közül nagy érdeklődésre tartott számot dr. Láng Sándornak a trópusi karsztokról szóló tanulmánya, amelyhez számos tengerentúli és nyugat-európai tudós szólott hozzá. A hozzászólók igazolták az előadó bemutatott eredményeit a trópusi karsztosodás relatív nagyobb méreteiről és kiemelték az ellentétet, amely ezekben a francia

Dr. Láng Sándor, az MKBT elnöke, dr. Dénes György, a társulat főtitkára és dr. Tóth László Svájcban élő magyar barlangkutató a kongresszus szünetében a stuttgarti egyetem épülete előtt.

Jean Corbel professzor eredményeivel szemben fennáll. Corbel előadását, amely ugyanerről a témáról, de ellentétes szemlélettel hangzott el, a plénum élénken bírálta.

A további magyar előadások közül dr. Kessler Hubert a hazai barlangi idegenforgalom sokféle tudományos vonatkozásáról számolt be, dr. Dénes György két előadásában az Aggteleki-karszton végzett új hidrológiai kutatás eredményeit, az ottani nagyszerű karszthidrológiai rendszereket mutatta be. Külön említést érdemel Gádoros Miklós öt előadása, amelyek főként az új barlangmérés-technikai eljárások bemutatására (távmeréses meteorológia, vízkémiai és fizikai mérések a barlangokban) irányultak. Hasonló témájú volt Fodor István előadása is.

Az előadások között szerepelt az amerikai tanulmányútját folytató dr. Balázs Dénes két tanulmánya is az indonéziai trópusi karsztokról.

Az előadások jellege és az eredmények szempontjából — elsősorban a külföldi előadások alapján — a kongresszus öszmunkáját sok új szabály és törvényszerűség kimutatása jellemzi, főleg számszerű, numerikus munkálatok, telemetrikus mérések, tehát zömmel analitikus kutatástevékenység alapján, azonban erősen kiterjeszkedve az eddig kevésbé ismert trópusi területekre, valamint a magashegységi régiókra is. A kutatások a hagyományos vizuális és az egyszerű, manuális munkálatok vagy turisztikai jellegű bejárások és feltárások helyett egyre inkább a fizikai, kémiai, geológiai, geomorfológiai és biológiai jellegű, határterületeken mozgó kutatóeljárásokra terjeszkednek ki. Az igazi széleskörű, minden jelenségre és minden ágazatra támaszkodó karsztszintézis azért látszik visszaszorulni még egy-egy szekció keretén belül is, mivel az elemző munkálatok sora népesült be vadonatúj kutató módszerekkel és eljárásokkal. Utóbbiak azonban annyira aprólékosak vagy költségesek, hogy még az egyes érdekelt országok összes karszterületeinek is csak töredékein sikerült az alkalmazásuk az utolsó (negyedik) nemzetközi kongresszus lezárása óta eltelt időben.

A Kongresszus hosszas vita után úgy döntött, hogy a soron következő hatodik kongresszust a csehszlovákiai Olomouc városában rendezik meg 1973-ban.

A kirándulások közül a Sváb Alb karsztvidékeinek és barlangjainak bemutatása a magyar delegációra nézve nem gyakorolt oly különleges hatást, mert a mi karsztvidékeink és barlangjaink mind formákban, mind képződményekben gazdagabbak.

Annál nagyszerűbb volt az említett alpesi barlang- és karsztvidékek meglátogatása, a nagyszerű karrok, barlangok és a gleccservidékek jegesbarlangjai miatt. Itt sok új tapasztalatot szerzett a magyar delegáció, amelynek egyik tagja, Szenthe István Schladming felett a már ismert 320 után a Dachstein déli oldalán egy újabb barlangot fedezett fel, amelyet „Magyar-barlangnak” neveztem el.

A magyar delegáció szereplése az V. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson nagyon eredményes és hasznos volt, a sok új barát és pártfogó, valamint cserepartner szerzése révén. Kiadványaink is igen népszerűek voltak a delegációk körében.

Köszönet illeti azokat a magyar szervezeteket (Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, Kulturális Kapcsolatok Intézete és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat), amelyek segítséget nyújtottak delegátusok kiküldéséhez és így elősegítették küldöttségünk eredményes működését.

Dr. Láng Sándor

A NEMZETKÖZI SZPELEOLÓGIAI UNIÓ

Az V. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson résztvevő 24 ország küldöttei újraválasztották a két kongresszus között koordináló szerepet betöltő *Nemzetközi Szpeleológiai Unió* tisztségviselőit.

Az *Unió* irodájának vezető tisztségviselői:
elnök: *Dr. Bernard Géze* professzor (Párizs)
alelnök: *Dr. Gordon T. Warwick* professzor (Birmingham) és *Dr. Vladimír Panoš* (Brno)
főtitkár: *Dr. Hubert Trimmel* (Wien)
titkárok: *Albert Anavy* professzor (Beirut) és *Maurice Audétat* (Lausanne)

Az *Unió* szakbizottságai és azok vezetői:
1. Szpeleokronológiai Bizottság elnökei:
Dr. Herbert W. Franke (München) és *Dr. Mebus E. Geyh* (Hannover)
2. Dokumentációs Bizottság, elnöke:
Dr. Hubert Trimmel (Wien)

a) Térképjelek Albizottság, titkára:
Maurice Audétat (Lausanne)
b) Terminológiai Albizottság, titkára:
Dr. Max H. Fink (Wien)
c) Bibliográfiai Albizottság, titkára:
R. Bernasconi (Bern)
3. A Legnagyobb Barlangok Bizottsága, elnök:
Dr. Hubert Trimmel (Wien)
4. Szpeleoterápiai Bizottság, elnöke:
Dr. Karl Hermann Spannagel (Kluterthöhle, NSZK),
titkár: *Dr. Kessler Hubert* (Budapest)
5. Idegenforgalmi Barlangok Bizottsága, elnöke:
Dr. Leonard Blaha (Bratislava)
6. Karsztdokumentációs Bizottság, elnökei:
Dr. Vladimír Panoš (Brno) és *Dr. Otokar Štelcl* (Brno).
7. Alapszabály Bizottság, elnök:
Dr. Gordon T. Warwick (Birmingham).